

OBRtnIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverjenišvo za izdajo lista „Obrtnik“
 Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 Lovro Pičman).
 Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
 za pol leta . . . 15.—
 posamezna številka . . . 1'50 .

*V slogi in edinstvu
 vsega Jugoslovanskega obrtništva
 je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankiranih dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Ponatis člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 25. oktobra 1934.

Štev. 19

Čuvajmo Jugoslavijo!

Dne 9. oktobra t. l. je prišla iz daljne Francije k nam grozna vest, da je naš ljubljani viteški kralj Aleksander I. Zedinitelj, padel zadet od gnusne roke zavratnega zločinca v času, ko je stopil iz jugoslovenskega „Dubrovnika“ na prijateljsko francosko zemljo, da ponese izraze iskrenega prijateljstva našega naroda velikemu francoskemu narodu. Stopil je naš blagopokojni kralj na prijateljska tla, da sredi svojega velikega dela za mir med narodi in blagostanje ponese pred širni svet iskrena čustva vsega jugoslovanskega naroda v naporih po vstavitvi resničnih temeljev mednarodnega miru in sožitja. In v tem velikem delu za mir ga je zadela ona zločinska roka, ki je plačana od one idejne skupine, ki je vedno in, ki hoče še danes kovati iz obračunov med narodi svoj mastni dobiček zavihetela smrtonosno orožje nad našim prvim Jugoslovonom, ter napolnila vso našo zemljo in vsa naša srca z eno samo bolestjo: „Našega velikega kralja Aleksandra I. ni več“!

Ni ga več med nami in ni ga več nad nami — telesno. Ali njegov duh, njegova plemenitost, smernice njegovega nesmrtnega dela ostanejo večno med nami, saj je s poslednjim svojim izdihom zašepetal na uho slehernega Jugoslovana vse, kar more človeško srce, kar more tako plemenita Kraljevska duša, kakor je bila njegova, izraziti v vsevsebujoči zapovedi: „Čuvajte mi Jugoslavijo“, — čuvajte svoj dom in svojo zemljo, čuvajte življenjsko idejo naroda, ki stremi za popolnim zedinjenjem in konsolidacijo v svojih srcih, vselej in pred vsakomur! In kakor je v resničnem življenju z večnim

zakonom narave zapisana neminljiva resnica, da raste iz smrti novo življenje, tako je ob veliki smrtni uri, našega nesmrtnega kralja porodila zemlja, kamor je stekla dragocena njegova kri nov plod življenja, ki je ob tej veliki uri dozorel v srcu slehernega izmed nas v živo resnico — v neizpremenljivo dejstvo, da je Jugoslavija in jugoslovanstvo dovršeno delo pokojnega velikega Kralja Zedinitelja in da je v oni veliki žalosti teh težkih dni položilo 15 milijonov jugoslovanskih

src prisego, da neomajno veruje v to resnico in izpolnjuje oporoko velikega pokojnika.

Udarec je bil težak, tako težak, da je izgledalo, da ga celokupni naš narod ne bo prenesel na oni dostojanstveni način, ki je bil izražen v zadnji zapovedi velikega Kralja. Ali naš narod je izkušen in jeklen, spremil je svojega kralja iz Francije preko sinjega Jadrana v starodavni hram Njegovih očetov na Oplencu in je na tej poti pokazal in dokazal vsemu svetu vse svoje neprecenljive lastnosti.

Našega velikega Kralja Aleksandra I. ni več. Mi, jugoslovanski obrtniki smo se globoko sklonili nad njegovim mrtvaškim odrom v zavesti, da nam je usoda zasekala v telo naše narodne in državne celote nenadomestljivo vrzel. Vstal pa je v njegovem prvorojencu Nj. Vel. kralju Petru II. nov dan, četudi še ožarjen od krvavordeče jutranje zarje, ki nam kaže pot v našo veliko bodočnost, za katero so morale pasti tako velike in tako dragocene žrtve. Vstala je nova zarja, ki bo v združenju in edinstvenju volji vsega našega naroda strah in trepet vseh naših notranjih in zunanjih sovražnikov.

Jugoslovanski obrtniki dravske banovine se klanjamo manom Velikega Pokojnika Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Po njegovi zadnji veliki zapovedi bomo stopili svoja čustva s čustvi vsega naroda ter zaviheteli kladiva svoja v večno in mogočno himno naše bodočnosti „Čuvajmo Jugoslavijo in dvigujmo njeno moč in vrednost v svojih srcih in pred vsem svetom“. Slava kralju mučniku, Velikemu Zedinitelju.

Naš novi kralj Njegovo Veličanstvo Kralj Peter II.

Ob času pa, ko nas velika žalost sklana globoko nad delom v naših obrtniških obratih in delavnicah, vihtimo obrtniki svoja kladiva v zakletvi našemu novemu

vladarju Kralju Petru II., ki naj nam srečno vlada po intencijah svojega nesmrtnega očeta.

Žalna seja Osrednjega društva jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino.

V četrtek ob 11. uri dopoldne se je vršila žalna seja v društvenem salonu na Rimski c. 19, katero je sklical predsednik Osrednjega društva DJO g. Pičman in se jo je udeležil celokupni ožji odbor in vodstva bližnjih podružnic ter številni načelniki ljubljanskih združenj. Predsedujoči je v kratkem poročal o pretresljivem dogodku, ki je zadel jugoslovanski narod z zahrbtnim napadom na Nj. Vel. kralja Aleksandra, poudarjajoč, da se obrtništvo še prav posebno zaveda težke izgube svojega slavnega voditelja ter kliče: „Slava velikemu pokojnemu kralju!“ Nato je predlagal sledeči brzojavki, ki sta bili soglasno sprejeti:

Maršalatu dvora,

Beograd.

Z boleščjo v srcih je sprejelo obrtništvo dravske banovine vest o kruti resnici, povzročeni po zločinski roki nad svojim narodnim vladarjem Nj. Vel. kraljem Aleksandrom, kateri je poleg ogromnega dela za narod, polagal tudi posebno pažnjo na jugoslovansko obrtništvo.

Prosim Vas v imenu obrtništva, da blagovolite sporočiti Nj. Vel. kraljici Mariji in Nj. Vel. kralju Petru naše najgloblejšje sožalje in da z boleščjo ponavljamo zadnje besede plemenitega vladarja, da hočemo čuvati Jugoslavijo in plemenitost slavnega vladarja Njegovega naslednika Nj. Vel. kralja Petra II. in kraljevski dom.

O-DJO

predsednik L. Pičman.

Gospodinu

Nikoli Uzunoviću, predsedniku ministrskega sveta

Beograd.

Z boleščjo v srcih je sprejelo obrtništvo dravske banovine vest o kruti resnici, povzročeni po zločinski roki nad svojim narodnim vladarjem Nj. Vel. kraljem Aleksandrom, kateri je poleg ogromnega dela za narod polagal posebno pažnjo na jugoslovansko obrtništvo. Prosim Vas v imenu obrtništva, da blagovolite sporočiti kraljevski vladi naše najgloblejšje sožalje in da z boleščjo ponavljamo zadnje besede plemenitega vladarja, da hočemo čuvati Jugoslavijo in plemenitost slavnega vladarja Njegovega naslednika Nj. Vel. kralja Petra II. in kraljevski dom.

O-DJO

predsednik L. Pičman.

Udeležba delegacije osrednjega društva jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino na pogrebu viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov za dravsko banovino v Ljubljani se je udeležilo pogreba Nj. Vel. kralja I. v Beogradu z nad 30 člansko delegacijo pod vodstvom predsednika osrednjega društva g. L. Pičmana. V delegaciji je bilo zastopanih skoro vseh 25 podružnic DJO in mnogobrojna združenja. Delegacija se je poklonila manom Viteškega kralja in položila v imenu osrednjega društva venec z narodno trobojnico.

Znižanje obrestne mere in povečanje kreditiranja Zanatske banke kraljevine Jugoslavije a. d.

V želji, da se v današnjih težkih gospodarskih razmerah kolikor mogoče olajša položaj dolžnikov Zanatske banke, je upravni odbor Zanatske banke na svoji seji z dne 24. septembra t. l. sklenil, da ta obrtniška kreditna institucija počenši z dne 1. oktobra t. l. svojim dolžnikom zniža obrestno mero od 11% na 10½% odnosno 10% in od 8½% na 8%. Ta sklep je odobril g. minister za trgovino in industrijo, tako da znaša obrestna mera za po-

sojila pri Zanatski banki Kraljevine Jugoslavije počenši od 1. oktobra t. l.:

1. za obrtnike, ki nimajo delnic Zanatske banke 10½% na leto;

2. za obrtnike, ki imajo delnice Zanatske banke 10% na leto, pod pogojem, da imajo ti obrtniki za vsakih dinarjev 2000— posojila, najmanj eno bančno delnico;

3. za obrtne kreditne zadrage, obrtne domove in obrtne zbornice 8% na leto;

4. za obrtniške produktivne, nabavne in konzumne zadrage 10% na leto; in

5. na državne vrednostne papirje in na akcije Privilegirane Agrarne banke 10% na leto.

Dalje je upravni odbor Zanatske banke tudi sklenil:

a) da se maksimalni znesek posojil za posamezne obrtnike in obrtna podjetja zviša od vsote Din 200.000— na Din 250.000— brez ozira na to, ako je obrtnik delničar banke ali ne, pod pogojem, da se posojila nad Din 50.000— dovoljujejo le na vknjižbo;

b) da se večjim obrtnikom in obrtnim podjetjem dovoljujejo krediti na tekoče račune, če znaša kredit vsaj Din 20.000—.

Iz gornjih ukrepov upravnega odbora Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije vidimo hvalevredno pomoč in olajšanje za naše obrtništvo. Ta zavod neprekinjeno izplačuje posojila za obrtnike in obrtna podjetja, pa se naj interesenti ustno ali pismeno obrnejo za podrobne informacije na podružnico tega zavoda v Ljubljani, Gajeva ulica 6.

Obrtniški kredit se mora poceniti.

Pod tem naslovom je list „Slovenec“ objavil pojasnilo Zanatske banke (Obrtne banke) Kraljevine Jugoslavije a. d. podružnice v Ljubljani na članek, ki ga je isti list priobčil povodom obrtniške razstave na jesenskem velesajmu.

Ker se je tudi v vrstah naših čitateljev večkrat kritiziralo obrestno mero Zanatske banke smatramo za potrebno, da naše obrtništvo čuje tudi drugo plat zvona v tem prevažnem vprašanju obrtniškega kredita, zato prinašamo omenjeni članek v celoti.

„Na obrtniški razstavi, ki jo je priredil Zavod za pospeševanje obrti Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, je bila med drugim razstavljena statistika zadolžitve obrtništva, po katerem je podružnica Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije a. d. v Ljubljani vse kredite, odobrene obrtnikom iz Dravske banovine, plasirala po 11% obrestni meri.

Ob tej priliki je Vaš ugledni list v 209 številki od 15. septembra pod gornjim naslovom objavil članek, v katerem se na podlagi gori omenjene statistike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani trdi, da je obrestna mera našega zavoda največja in da znaša zaslužek ljubljanske podružnice Zanatske banke pri kreditnih poslih 100%.

Ker so te trditve rezultat gornje pogrešne statistike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, so v svrhu pravilne informacije javnosti potrebna sledeča pojasnila:

Obrestna mera Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije a. d. se v smislu zakona o Zanatski banki odreja vsako leto sporazumno z g. ministrom trgovine in industrije in znaša danes 8½% za posojila obrtnim kreditnim zadrugam in

11% za posojila pojedinim obrtnikom.

Ni torej točno, da je obrestna mera Zanatske banke največja, ker je obrtništvo Dravske banovine dobro znano, da je še do nedavno moralo plačevati 12% do 14% in celo 16% obresti (bodisi v obliki obresti ali upravnih stroškov).

Ljubljanska podružnica Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije je glasno uradnega poročila do 31. decembra 1935. leta plasirala

Din 4,654.424— po 11% pri pojedinim obrtnikih,

Din 3,504.551— po 8½% pri mešanih kreditnih zadrugah za kreditiranje obrtnikov to je 40% od skupnega plasmana.

Sedanja obrestna mera Zanatske banke ni previsoka, ako se vpošteva:

1. da je država v njenem deležu pri delniškem kapitalu še vedno v zaostanku z 11 milijoni dinarjev, vsled česar ima banka vsako leto en milijon dinarjev izgube na obrestih za to vsoto;

2. da je Zanatska banka delniška družba v katero so privatni delničarji na bančno glavnico vložili 45 milijonov dinarjev ter imajo pravico na primerno solidno dividendo. Regulativnim hranilnicam in kreditnim zadrugam za dividendo ni skrbeti;

3. da Zanatska banka kreditira nad 20.000 obrtnikov v nad 1000 krajih širom cele države in da so vsled tega administrativni stroški znatno večji, kakor pri drugih denarnih zavodih, kateri vrše kreditne posle predvsem na svojih sedežih in najbližnji okolici in še to po principu, da izbirajo le one posle, ki jim konvenirajo.

Ni torej na mestu, da se o javnopravni denarni ustanovi, kakor je Zanatska banka, trdi, da znaša njen zaslužek pri kreditnih poslih 100%.

Kadar se govori o zaslužku je vsekakor treba vpoštevati tudi režijo. Režijski stroški ljubljanske podružnice Zanatske banke so v kljub najboljši ekonomiji in strogi varčnosti tolikšni, da je zaključila svoje bilance

v letu 1951, z Din 388.842:45 zgube,
v letu 1952, z Din 892:75 zgube in šele
v letu 1953, z Din 31.255:35 dobička, kateri
vsekakor ni velik pri plasmanu v skupni vsoti
od 8:2 milijona dinarjev, kolikor ga je bilo
koncem leta 1953.

Zgube, katere je imela Zanatska banka
Kralj. Jugoslavije z ustanovitvijo ljubljanske
podružnice niso majhne, četudi iste niso nastale
vsled odpisa dubioznih terjatev.

Iz navedenega mora biti vsakemu objektiv-
nemu kritiku razumljivo, da Zanatska banka do
sedaj ni mogla znižati obrestne mere.

Merodajni faktorji Zanatske banke strogo
vpoštevajo tako interese obrtništva, kakor tudi
današnje neugodne gospodarske razmere, ka-
tere težijo naše obrtništvo.

Če tudi je s statutom Zanatske banke od-
rejeno, da se višina obrestne mere določa na
prvi seji upravnega odbora po vsakoletnem
občnem zboru, je bančna uprava, ker smatra
za svoj ideal nuditi obrtništvu v mejah možno-
sti čim cenejši kredit, že pred nekoliko meseci
začela z računskim proučevanjem možnosti zni-
žanja obrestne mere in je g. ministru trgo-
vine in industrije stavila konkreten predlog
ter je pričakovati, da bode to znižanje z dne
1. oktobra t. l. stopilo v veljavo.

V Vašem članku se posebno povdarja, da
od 120 milijonov dinarjev obrtniških kreditov
pri 198tih denarnih zavodih, odpade na ljub-
ljansko podružnico Zanatske banke le 8:2 mili-
jona dinarjev, kar naj bi bil dokaz, da Zanat-
ska banka obrtništvu ne pomaga v dovoljni
meri. Pri taki trditvi pa je treba vpoštevati,
da omenjenih 198 denarnih zavodov z 112 mi-
lijoni obrtniških kreditov obstoji že nekoliko
desetletij, medtem ko je ljubljanska podruž-
nica Zanatske banke v dobi njenega tri letnega
poslovanja odobrila v 743 slučajih nad 18 mi-
lijonov dinarjev kreditov in to v najtežji banč-
ni krizi in pomanjkanju denarja. S tem je do-
voljno dokazano, da je ljubljanski podružnica
Zanatske banke obrtniško produkcijo v Drav-
ski banovini ne samo izdatno podpirala, temveč
je tudi številne naše obrtnike rešila propasti.

Iz gornjih stvarno iznešenih argumentov,
moramo sami uvideti, da ne gre zahtevati ne-
kaj nemogočega ter moramo zahtevo gotovih
obrnliških krogov, da sme obrestna mera za
obrnliške kredite znašati samo 6% — imeno-
vati navadno demagogijo.

Zanatska banka je imela v zadnjih letih
znatne odpise dvomljivih posojil, ki so bili iz-
plačani še v letih konjunktore. Te zgube so se
mogle kriti edinole z zaslužkom iz večje obrest-
ne mere. Tako mora biti vsakemu objektiv-
nemu laiku umljivo, da Zanatski banki sama ra-
čunčnica do sedaj ni dopuščala znižanja obrestne
mere. Kakor pa smo informirani se je stanje
glede dvomljivih terjatev zelo izboljšalo, vsled
česar je bančna uprava, kakor je tudi iz gor-
njega članka razvidno, že sklepala glede zni-
žanja obrestne mere v mejah možnosti.

Mi moramo samo ugotoviti, da odgovorni
činitelji Zanatske banke dobro vedo, da bi
nižja obrestna mera olajšala težavne razmere
obrnliškega in se tudi stalno trudijo, da se to
znižanje doseže. Zato se ne moremo strinjati z
od časa do časa ponavljajočo se neosnovano
kritiko in napadi na ta naš zavod, kateri po
zaslugi svoje odlične organizacije in pravilne
kreditne politike tudi v današnji težki bančni
krizi, stalno in neprekinjeno vrši svojo nalogo.
Naperi te banke za olajšanje in pomoč našemu
obrnlištvu so vse hvale vredni, obrtništvo sa-
memu pa moramo le priporočati, da s svojim
edinim denarnim zavodom posluje, ker jasno
je, čim večji bo obseg bančnih poslov, tem lažji
bodo poslovni pogoji in zlasti tudi nižja obrest-
na mera.

II. Obrtna razstava v Kranju.

V času od 31. sept. do 8. okt. t. l. se je vršila
II. obrtna razstava v Kranju, ki je letos nad-
krilila lansko I. razstavo.

II. obrtna razstava v Kranju je bila vse-
stransko in skrbno pripravljena po večšem raz-
stavljalnem odboru, ki se ni strahnil ne truda ne
stroškov, da je razstava uspela. Lansko leto nas
je vse obrtnike širom naše ožje domovine — v
vseh banovini veselo iznenadilo obrtništvo me-
sta Kranja, ki je prvo pokazalo pot v sedanjih
časih, kako priti v okom sedanjim težkim raz-
meram, ki jih preživlja naše obrtništvo. Kranj-

ska obrtništvo je lansko leto v manjšem obsegu
priredilo prvo razstavo, ki je opogumila ne le
samo v Kranju nekatere mlačneže, da so letos
obrniki razstavili v večjem številu z lepšimi in
po kakovosti boljšimi izdelki, temveč so tudi
obrniki širom naše banovine po doseženih
uspehih I. kranjske obrtne razstave priredili
tudi v drugih krajih letos z uspehi obrtne raz-
stave.

II. obrtna razstava v Kranju je bila sve-
čano otvorjena v nedeljo dne 31. septembra pod
pokroviteljstvom sreskega načelnika g. ar. F.

Razstavljalni odbor II. obrtne razstave v Kranju.

Ogrina. Otvoritvi so prisostvovali najrazličnejši
predstavniki javnosti, gospodarstva in vsako-
vrstnih ustanov ter oblasti. Predsednik skup-
nega Združenja v Kranju, g. Bitenc Jože, je
imel pozdravni govor, nakar so sledili pozdravi
predsednika občine, zastopnika Zbornice za TOI,
Okrožnega odbora obrtniških združenj ter
predsednika O-DJO g. L. Pičmana. Vsi so na-
glašali pomen razstave za obrtništvo. Nato je
g. pokrovitelj otvoril razstavo, katero so si
navzoči predstavniki in odlični gostje takoj
ogledali.

Po ogledu razstave je bilo skupno kosilo
v „Stari Pošti“, kjer je bilo izrečeno mnogo iz-
razov simpatij obrtništvu, delu njega rok in
pomenu razstav ter organizaciji obrtništva.

Obrtniška razstava v Kranju je po kvali-
tetnih izdelkih letos nadkrilila lansko razstavo.
Mnogo odličnih posetnikov razstave se je zelo
pohvalno izreklo o kvaliteti izdelkov ter so raz-
stavljalci storili tudi nekaj zaključkov.

O vsakem posameznem razstavljalcu in nje-
ga izdelkih bi morali podrobno in obširno pi-
sati ter izreči vsakemu posebej priznanje, ker
je bilo dovolj jasno v samih izdelkih dokazano,
da je vsak posameznik vložil i truda i časa za
dovršeno razstavljenih predmetov. Naj torej
velja vsem priznanje na tem plemenitem na-
činu tekmovanja vrednega obrtniku, ker le na
ta način se bo obrtniški stan zaščitil pred pre-
težo pogibeljo in dvignil izdelke svojih rok nad
izdelki manjvrednega uvoženega tujega pa tudi
domačega industrijskega porekla.

Pohvaliti pa moramo združene čevljarke
in krojaške mojstre, ki so si solidarno na skup-
nem razstavnem oddelku za vsako stroko ure-

POZOR!

Krojači, šivilje in one cenj. dame, ki si delajo
obleke doma same, in učitelji in učiteljice obrt-
no-nadaljevalnih šol. — Izšla je krojna knjiga
za damske obleke in perilo v slovenskem in
srbohrvaškem jeziku. Ima 156 strani, preko 100
slik, najrazličnejše kroje in dve konfekcijski
tabeli. — Zahtevajte prospekt! Naroča se pri:

KNAPELJ ALOJZIJ
krojni učitelj

Križevniška ul. 2, Ljubljana

Onim cenj. naročnikom pa, ki so naročili moško
krojno knjigo, sporočam, da je omenjena knjiga
pravkar v delu ter jih obvestim, kakor hitro bo
gotova.

POZOR!

dili lepe paviljone ter s tem dokazali, da more
tudi mali obrtnik s svojimi izdelki pokazati
kupujočemu občinstvu na obrtniški razstavi,
kaj pomeni skupnost s katero je marsikaj mo-
goče doseči. Poleg obrtnikov raznih strok so
razstavili kranjski mizarji lepe izdelke med
njimi tudi Wendling Jurij, mizarski mojster,
kateri je bil pomotoma izpuščen v seznamu mi-
zarskih mojstrov v zadnji številki „Obrtnika“.
Seveda pa so se postavili tudi: ključavničar
Bitenc I. s svojimi dovršenimi ključavničar-
skimi izdelki, kakor pečar Oselji Vinko s pe-

čarskimi deli; vsi mizarski mojstri, tapetniki
in obrtniki ostalih strok.

Čestitamo kranjskemu obrtništvu na dose-
ženih uspehih II. obrtne razstave v Kranju;
osobito pa razstavnemu odboru, ki je vse tako
lepo uredil in pripravil. Prepričani smo, da nas
bo kranjsko obrtništvo tudi v bodoče opomnilo,
kako mora obrtništvo delati za svoj obstanek
in napredek, zaključujemo naše poročilo z že-
ljo, da naj bo III. obrtna razstava v Kranju še
sijajnejša, za obrtnika uspešnejša, kar pa bo
mogoče le v še tesnejšem sodelovanju in pove-
zanosti vsega obrtništva, tako v prisilnih, po-
sebnost pa prostovoljnih obrtniških organiza-
cijah.

Obrtniška knjižnica in čitalnica v Ljubljani.

Ljubljanska podružnica DJO svesta si na-
log, ki jih ima po namenu pravil za svoje
članstvo in njega vsestranski podvig ter izo-
brazbo je pričela z organizacijo obrtniške knjiž-
nice in čitalnice.

Današnji čas ne zahteva od samostojnega
obrnika in obrtnice samo širokega strokovne-
ga znanja, temveč tudi obsežne splošne in vse-
stranske strokovne, pa tudi specialne izobrazbe.
Posebno obrtniki vedno in vedno bijemo živ-
ljenje s svojimi nikdar rešenimi problemi.
Redki je oni, kateri je tako močan, da odbija
vse udarce in premosti ovire, ki se mu stavlja-
jo na pot. Onega pa, ki tega sam ne zmore to
večkrat drago stane. Zato mora vsak napreden,
napredka in spopolnitve željan obrtnik in obr-
nica paziti na to, da si svoje duševno obzorje
kar najbolj razširi.

Da tudi v tem oziru pomaga svojemu član-
stvu, si je podružnica DJO Ljubljana-mesto sta-
vila nalogo, v mejah razmer in sredstev pola-
goma snovati prepotrebno obrtniško knjižnico
in čitalnico.

Po možnosti bo društvena knjižnica in či-
tavnica obsegala razne znanstvene knjige, knji-
ge splošnega gospodarskega značaja, razne
revije, dnevnike, društvena in strokovna glasila
ter zabavno in mladinsko čtivo.

Knjižnica in čitalnica je že pričela s svojim
poslovanjem v prostorih DJO na Rimski ce-
sti 19. Zaenkrat posluje vsak četrtek od 19. do
21. ure zvečer. Mesto knjižničarja je prevzel
naš agilni član tov. Čokert August.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem
računu vsem kredita zmožnim osebam in tverdkam

Knjižnica je last vsega članstva DJO — podružnica Ljubljana-mesto. Zato je naša dolžnost ter vsega ostalega članstva DJO, kakor obrtništvu sploh, da se te ustanove poslužuje ter jo podpira z denarnimi darili in knjižnimi ter časopisnimi prispevki, t. j. da daruje razne knjige, časopise in revije.

Obrtniška knjižnica in čitalnica DJO naj bo dokaz srčne kulture in omike obrtništvu in članstva. Biti nam mora ta ustanova vedno pred očmi, katere se tudi vstrajno poslužujemo in jo obiskujemo.

Pozdravljamo delovanje podružnice DJO Ljubljana-mesto v pravcu izobrazbe, ki jo naj nudi knjižnica in čitalnica v katere uspeh verujemo, obrtništvu pa pozivamo, da vsak četrtek med navedenimi urami poseti knjižnico in čitalnico, ker je vstop prost za vse člane DJO brez ozira na pripadnost k podružnici, prav tako pa tudi za ostalo obrtništvu.

„Ne kar veleva nam stan, kar moreš to stori si dolžan.“

Iz obrtniškega pokreta

Jesenice.

Dne 29. septembra t. l. je preminul znani jeseniški obrtnik, ključavničarski mojster Franc Šmajdek. Pokojni je bil kremenitega značaja in vztrajen obrtnik, ki je videl obrtniško rešitev edinole v obrtništvu samem. Bil je prvi predsednik Prostovoljne obrtniške organizacije na Jesenicah. Jeseniški in okoliški obrtniki in obrtnice smo go spremlili v častnem število okrog 70 k njegovemu zadnjemu počitku. Pokojniku ohranimo blag spomin.

V nedeljo dne 7. okt. je podružnica DJO na Jesenicah priredila obrtniško prireditve v vseh prostorih Delavskega doma na Savi-Jesenice. Prireditve je uspela v moralnem in materialnem oziru v korist društva.

Na seji Prireditvenega odseka podružnice DJO je bil znani obrtniški tovariš Gogala I., kot predsednik prireditvenega odseka, pooblaščen, da ukrene vse potrebno, da se čimprej prične s pripravami za prireditve Prve obrtne razstave, katera bo na Jesenicah v času šolskih počitnic leta 1935.

Upamo, da bomo tudi jeseniški obrtniki sledili vzgledu ostalih tovarišev v Dravski banovini. O našem delu v tej smeri pa bomo poročali v glasilu „Obrtnik“.

Obrtna razstava v Celju 1935. 20. septembra je bil v hotelu „Hubertus“ drugi širši sestanek prirediteljev obrtne razstave. V glavnem je bil namen sestanka izvolitev odbora, ki naj izvede razstavo. Odbor tvorijo gg. predsednik: Stojan Holobar, slikarski mojster; podpredsednik: Anton Lečnik, urar in zlatar; tajnik: Ludvik Selšek, krojaški mojster; blagajnik: Ivan Martinčič, tiskarnar. Ožji odbor: Inž. Pristovšek, ravnatelj Marinček, upravitelj Zdolšek, obrtni referent Pogacnik, Alojz Rihteršič, Ivan Bizjak, krojač, Jernej Golčer, sodar, Drago Bernardi, hotelir, Franc Rebeuschegg, hotelir, Golgranc, stavbenik, Jakob Kovač, krojač, Blechinger. Sklenjeno je bilo, da pridejo v ožji odbor še načelniki posameznih odsekov, ki jih bodo člani teh odsekov sami izvolili. Odsekov je 7 in štejejo 7 do 9 članov, le ocenjevalni je obširnejši. Ožji odbor je pooblaščen, da povabi k sodelovanju tudi zastopnike korporacij in razna društva, predvsem obrtniška iz vse banovine. Sestanek je potekel v najlepšem redu in složnosti, kar je glavni predpogoj, ako se hoče doseči čim lepši uspeh razstave.

Udeležba naše države na svetovni razstavi v Bruslju (1935). Trgovinski muzej Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ob-

vešča, da je kr. vlada sklenila, da se naša država uradno udeleži svetovne razstave v Bruslju (Belgija), ki bo otvorjena aprila meseca 1935 in bo trajala šest mesecev. Ureditev jugoslovanskega oddelka in celokupna organizacija našega nastopa na tej razstavi je poverjena ministrstvu trgovine in industrije, odnosno trgovinskemu muzeju. Po načrtu muzeja se bo moralo razstaviti v prvi vrsti: rudarstvo, gozdarstvo, vodne sile in javna dela, tedaj stroke, ki največ zanimajo belgijski in ostali zapadnoevropski kapital. Vzorci in podatki teh panog bodo razstavljeni v reprezentativnem oddelku razstavnih prostorov, dočim bodo proizvedli ostalih strok razstavljeni v posebnem oddelku, ki bo v zvezi z reprezentativnim oddelkom. Podrobnejše informacije dobijo zainteresirani pri Trgovskem muzeju, Beograd, Miloša Velikog 29.

Zaščita obrtništvu.

Zelo so pogoste zahteve po moratorijih, brisanju dolgov itd. Tudi v obrtniških krogih je prišlo to vprašanje že opetovano na vrsto. Ponavljali smo že nešteto krat, da je srednji stan premalo zaščiten.

Obrtniki stojimo na stališču demokratičnega gospodarstva. Da bi se nam nudilo vse to, kar nam, kot produktivnemu in močnemu sloju pripada, mi ne bi potrebovali in iskali nikake zaščite. Tako pa, ko vidimo, da tega ni in da potreba raste, zahtevamo tudi mi v isti vrsti za obrtništvu cele kraljevine sledeče:

1. Zakonska zaščita, kot jo uživa kmetijski stan, naj se razširi na zadolžene obrtnike.

2. Ustavijo naj se vse prisilne prodaje obrtnih delavnic in strojev.

3. Izvede naj se konverzija (brisanje) dolgov v isti meri kot je padla vrednost obratovalnic, strojev in orodja.

4. Davčna obremenitev naj se izenači navzdol z dajatvami drugih gospodarskih panog.

5. Do skrajnosti naj se pazi pri podeljevanju obrtnih listov, ker že obstoječi obrtniki nimajo kaj dela.

To so zahteve, ki položaj obrtništvu sicer ne bi rešile, prinesle bi pa veliko olajšavo.

Da tako ne gre več, lahko vsak dan vidimo.

Konferenca o vprašanju prireditve obrtniškega tedna v Beogradu.

18. oktobra t. l. se je vršila v Zanatskem domu v Beogradu konferenca predstavnikov obrtniških organizacij iz vse države z dnevnim redom ali naj se letos priredi obrtniški teden ali ne, ker so zastale radi tragične smrti Njegovega Veličanstva Kralja Aleksandra I. vse priprave za prireditve obrtniškega tedna v celi državi.

Sklenilo se je, da se letošnje leto v celi državi tiho in dostojanstveno proslavi obrtniški dan 1. decembra, med tem ko se organizacija obrtniškega tedna ne zavrta, temveč odlaga z ozirom na nastale prilike in kratko odmerjeni čas.

Po kongresu.

Naša zahteva — samostojna obrtna zbornica.

Uspeli kongres jugoslovanskega obrtništvu je za nami. Ugotavljamo z zadovoljstvom, da smo mogli pozdraviti v svoji sredi resnično prave obrtnike, predstavnike in delegate vseh obrtniških organizacij v državi. Dokazali smo svojo obrtniško zavest s tem, da smo skupno obravnavali naše težnje in obrtniška vprašanja.

Razmere, v katerih se danes nahajamo, so nas prisilile do skupnega nastopa, kajti resnično je že potrebno, da razčistimo vsa vprašanja in smo si enotni v potrebah našega stanu. Tako se je odločno ali z začudenjem izrazil predsednik Obrtne zbornice iz Sarajeva v svojem govoru na obrtniškem kongresu. Slovenski obrtniki, katere smo vedno imeli, da stoje na najvišji stopnji v Jugoslaviji, vendar do danes še nimajo svoje lastne institucije, to je svoje obrtniške zbornice. (Prav gotovo mu ni še dovolj znan boj in zakulisne borbe sedanjih mogotcev-skupnežev, kakor tudi to ne, da so temu največ krivi neobrniki pri sedanjih skupnih zbornicah. Razume se, da nima obrtnik od tega koristi.)

Eno pa je! Ako bi bilo predsedniku znano vse in kakšne napore imamo obrtniki za svoje pravice, bi se ne čudil in zato še tudi nimamo svoje zbornice. Če bi ta predsednik vedel in če bi bilo znano vsem drugim odgovornim činiteljem, pri vseh že obstoječih zbornicah o naši borbi in našem zapostavljanju, tedaj bi se ne čudili, ampak bi z gnjevom obsojali tako početje sedanjih samovoljnežev, ki so bili samo imenovani.

Naš cilj je že od vsega početka ta, da ne mirujemo preje, dokler se ne osvobodimo vseh priganjačev sedanjega obrtniškega odseka. Ti nimajo prav nobene pravice, potegovati se za tako skupnost preje, dokler se ne razpiše svobodnih volitev, katere so najbolj živa potreba, da se že enkrat razčisti dejansko stanje in dokaže, komu pripada naša zbornica!

Upamo pa, da v bodoče merodajni ne bodo več zadrževali volitev le v prid par ljudi, ampak že zgolj uvidevnost zahteva, da se to vprašanje končno uredi že iz vidika za celokupni napredek vsega obrtništvu dravske banovine, kakor tudi vsej naši državi.

Kongres jugoslovanskega obrtništvu je znova potrdil obrtniško zavest med vsem obrtništvom in živ dokaz, da smo dokazali svojo pripravljenost nanj ter nam ni treba kopirati drugih malih skupin.

Resnica pa je le ta, da večina obrtništvu zahteva v naši banovini razčiščenja v obrtniškem vprašanju, da nastane konec domišljije sedanjih mogotcev.

Š.....c Š.

Dobave in licitacije.

Dne 26. novembra t. l. se bo vršila pri Komandi pomorskega arzenala v Tivtu pismena licitacija glede dobave impregniranih lesenih drogov za električne vode; dne 5. decembra t. l. pa glede dobave elektrotehničnega materiala.

Tiskovni sklad.

Saldo z dne 27. IX. 1934. Din 2529-25. DJO Podružnica Radeče pri Zidanem mostu Din 100, DJO Podružnica Medvode Din 50. Saldo z dne 24. oktobra t. l. Din 2679-25.

Tovariši spominjajte se ob vsaki priliki našega lista in darujte za tiskovni sklad. Naročite bloke! Apeliramo na vse, ki so bloke prejeli, da jih čimprej prodajo ter nakažejo nabrane zneske.

Iz uprave.

Z zadnjo številko smo prenehali pošiljati naš list vsem, ki so bili dolžni na naročnini več, kot za letos. Izjemo smo storili to le pri takih naročnikih, kjer smo prepričani, da nakažejo v najkrajšem času naročnino. Če tega ne store, kakor tudi oni, ki so še za letošnje leto na zaostanku, smo jim primorani pošiljanje lista s prihodnjo številko ustaviti.

Prosimo, da vzamete prednje na znanje in nakažite čimprej naročnino.

Iz uredništva.

Prosimo vse dopisnike, da oprostite, če nismo mogli še doslej objaviti njihovih člankov in dopisov, to storimo v naslednjih številkah.

ELEKTRO-MOTORJI

novi in rabljeni za vse napetosti vedno v veliki izbi na prodaj. Lastna delavnica za previjanje in popraviljanje dynam, auto-dynam, elektromotorjev ter vseh elektr. aparatov.

FRANJO PERČINLIČ, elektro-podjetje, LJUBLJANA

Telefon 23-71

Gospodstva 16

Telefon 23-71

Tiskali J. Blasnik nasl., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagate onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se z zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.